

Odpowiedzialność penalna podmiotów zbiorowych

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wstęp	XIII
Wykaz skrótów	XXIII
Wykaz literatury	XXIX
Rozdział 1. Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych w ujęciu prawnoporównawczym	1
1. Uwagi ogólne	1
2. Model niemiecki	2
3. Model włoski	4
4. Model holenderski	6
5. Podsumowanie	7
Rozdział 2. Odpowiedzialność penalna podmiotu zbiorowego wobec odpowiedzialności prawnej innych rodzajów	11
1. Uwagi ogólne	11
2. Odpowiedzialność karna podmiotu zbiorowego a wymierzanie sankcji administracyjnych – przykłady nakładania się reżimów odpowiedzialności	14
2.1. Odpowiedzialność administracyjna podmiotu zbiorowego na przykładzie reżimu TerroryzmU, ustaw dotyczących rynku finansowego oraz Dyrektywy MAD	14
2.2. Sankcje administracyjne a sankcje karne	19
2.3. Odpowiedzialność administracyjna i karna jako reżimy konkurencyjne na przykładzie osoby obowiązanej w rozumieniu przepisów TerroryzmU	21
3. Zasada <i>ne bis in idem</i> w przypadku odpowiedzialności karnej i administracyjnej – praktyka działania organów oraz rozważania Trybunału Konstytucyjnego a art. 6 OdpZbiorU ...	23
4. Rola organów administracyjnych oraz karnych w wymierzaniu sankcji na przykładzie działalności Komisji Nadzoru Finansowego	28

4.1. Orzecznictwo sądów administracyjnych traktujące o roli organów administracji jako wyspecjalizowanych w ocenie zagadnień merytorycznych	28
4.2. Analizy, zawiadomienia oraz inne aktywności organów administracji w ramach procesu karnego	31
4.3. Wykonywanie uprawnień pokrzywdzonego przez organ administracji	32
5. Postępowania wyjaśniające i sprawdzające w administracji, ostrzeżenia publiczne i inne instrumenty wspierające działania organów karnych	34
5.1. Postępowanie wyjaśniające w rozumieniu art. 18a NadzRynFinU i składane w jego wyniku zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa	34
5.2. Lista ostrzeżeń publicznych a postępowanie karne	36
5.3. Rola dowodów zebranych w toku postępowań przed organem administracji w procesie karnym	39
5.4. Postępowania sprawdzające a gwarancje karnoprawne ...	41
5.5. Utrudnianie postępowania przed organem administracji a gwarancje w toku późniejszego procesu karnego	42
6. Odpowiedzialność administracyjna osób fizycznych a odpowiedzialność penalna podmiotu zbiorowego	44
6.1. Wpływ naruszeń administracyjnych osób fizycznych na odpowiedzialność penalną podmiotu zbiorowego ...	44
6.2. Odpowiedzialność podmiotu zbiorowego a odpowiedzialność osób nim zarządzających	45
Rozdział 3. Pojęcie podmiotu zbiorowego	47
1. Zakres definicji podmiotu zbiorowego	47
2. Kwestia likwidacji podmiotu zbiorowego	56
3. Łączenie, podział i przekształcenia spółek	58
4. Wątpliwości dotyczące odpowiedzialności spółki cywilnej ...	63
Rozdział 4. Odpowiedzialność karna reprezentanta podmiotu zbiorowego	67
1. Reprezentant podmiotu zbiorowego	67
2. Formy zjawiskowe popełnienia czynu zabronionego	74
3. Pozaustawowa formuła sprawstwa reprezentanta podmiotu zbiorowego	75
4. Odpowiedzialność za zgodność	80
Rozdział 5. Przepisy karne	85
1. Wstęp	85
2. Artykuł 586 KSH	85
3. Artykuł 587 KSH	87
4. Artykuł 587 ¹ KSH	89

5. Artykuł 587 ² KSH	90
6. Artykuł 588 KSH	91
7. Artykuł 589 KSH	93
8. Artykuł 589 ¹ KSH	94
9. Artykuł 589 ² KSH	95
10. Artykuł 590 KSH	97
11. Artykuł 591 KSH	99
12. Artykuł 592 KSH	101
13. Artykuł 178 ObrInstrFinU	102
14. Artykuł 178a ObrInstrFinU	104
15. Artykuł 178b ObrInstrFinU	105
16. Artykuł 178c ObrInstrFinU	106
17. Artykuł 178d ObrInstrFinU	107
18. Artykuł 178e ObrInstrFinU	109
19. Artykuł 178f ObrInstrFinU	110
20. Artykuł 178g ObrInstrFinU	111
21. Artykuł 178h ObrInstrFinU	112
22. Artykuł 178i ObrInstrFinU	114
23. Artykuł 179 ObrInstrFinU	116
24. Artykuł 179a ObrInstrFinU	118
25. Artykuł 180 ObrInstrFinU	119
26. Artykuł 181 ObrInstrFinU	121
27. Artykuł 182 ObrInstrFinU	122
28. Artykuł 183 ObrInstrFinU	124
29. Artykuł 37 BankiHipU	126
30. Artykuł 99 UOPU	128
31. Artykuł 99a UOPU	130
32. Artykuł 100 UOPU	131
33. Artykuł 101 UOPU	133
34. Artykuł 37 PomocKredytU	135
35. Artykuł 38 PomocKredytU	136
36. Artykuł 39 PomocKredytU	138
37. Artykuł 40 PomocKredytU	139
38. Artykuł 41 PomocKredytU	140
Rozdział 6. Przesłanki odpowiedzialności penalnej podmiotu zbiorowego	143
1. Model odpowiedzialności penalnej podmiotu zbiorowego	143
2. Struktura odpowiedzialności penalnej podmiotu zbiorowego	147
3. Stan prawny	153
3.1. Obowiązujący model odpowiedzialności	153
3.2. Wymóg prejudykatu	154
3.2.1. Uwagi ogólne	154

3.2.2. Powiązanie odpowiedzialności podmiotu zbiorowego z odpowiedzialnością osoby fizycznej	157
3.2.3. Dysfunkcjonalność wymogu prejudykату	160
3.2.4. Wyjątek od zasady prejudykату	163
3.3. Przesłanki odpowiedzialności	165
3.3.1. Uwagi ogólne	165
3.3.2. Przedmiot odpowiedzialności	166
3.3.3. Przesłanki odpowiedzialności	171
Rozdział 7. Kary dla podmiotu zbiorowego	179
1. Kara pieniężna jako podstawowa sankcja przewidziana przez ustawę	179
1.1. Informacje ogólne	179
1.2. Wątpliwości dotyczące określania wymiaru kary	180
1.3. Odmienny sposób ustalania wysokości kary przy przestępstwach przeciwko środowisku	187
1.4. Kwestie intertemporalne przy wymierzaniu sankcji na podmiot zbiorowy	189
1.5. Niezależność wymierzenia kary wobec odpowiedzialności innego rodzaju	190
1.6. Wpływ zastosowania przepisów prawa karnego skarbowego na wymiar kary	191
2. Wprowadzenie obowiązku naprawienia szkody	193
Rozdział 8. Przepadek i zakazy dla podmiotu zbiorowego	201
1. Przepadek	201
1.1. Cel orzekania przepadku wobec podmiotu zbiorowego ..	201
1.2. Postacie przepadku	202
1.3. Przepadek z OdpZbiorU a przepadek z KK	205
1.4. Wyłączenie możliwości orzekania przepadku	209
1.5. Wpływ zastosowania przepisów prawa karnego skarbowego na orzeczenie przepadku	210
2. Zakazy nakładane na podmiot zbiorowy	211
3. Podanie wyroku do publicznej wiadomości	215
4. Sankcja z art. 9 ust. 2a OdpZbiorU	216
Rozdział 9. Zabezpieczenie majątkowe	219
1. Cel stosowania zabezpieczenia majątkowego wobec podmiotu zbiorowego	219
2. Moment wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia	220
3. Postępowanie zabezpieczające wobec podmiotu zbiorowego	225

4. Rozwiązania nowelizacyjne dotyczące zabezpieczenia majątkowego wobec podmiotu zbiorowego	229
Rozdział 10. Dyrektywy karania podmiotu zbiorowego	231
1. Uwagi wstępne	231
2. Waga nieprawidłowości w wyborze lub nadzorze	233
3. Rozmiar uzyskanej korzyści	234
4. Sytuacja majątkowa podmiotu zbiorowego	235
5. Społeczne następstwa ukarania	236
6. Wpływ ukarania na dalsze funkcjonowanie podmiotu zbiorowego	237
7. Inne przesłanki	237
8. Prawomocne orzeczenia karnoskarbowe	238
9. Recydywa	239
Rozdział 11. Odstąpienie od ukarania	243
1. Uwagi wstępne	243
2. Przesłanki odstąpienia od orzeczenia kary pieniężnej	244
2.1. Odstąpienie od ukarania podmiotu zbiorowego	244
2.2. Szczególnie uzasadniony wypadek	244
2.3. Brak korzyści	245
3. Skutki odstąpienia od orzeczenia kary pieniężnej	246
Rozdział 12. Przedawnienie karania i wykonania kary oraz zatarcie skazania	249
1. Uwagi wstępne	249
2. Przedawnienie orzekania (ukarania)	250
3. Przedawnienie wykonania kary	251
4. Zatarcie skazania	254
Rozdział 13. Zasady postępowania	259
1. Pojęcie zasady procesowej	259
1.1. Definicja zasady procesowej	259
1.2. Klasyfikacja zasad procesowych	261
1.3. Funkcje zasad procesowych	263
2. Zasady postępowania w przedmiocie odpowiedzialności podmiotu zbiorowego	265
2.1. Uwagi ogólne	265
2.2. Zasada bezpośredniości/pośredniości	266
2.3. Zasada jawności	268
2.4. Zasada kontrydykcyjności	270
2.5. Zasada kontroli	274
2.6. Zasada legalizmu/opportunizmu	276
2.7. Zasada obiektywizmu	277
2.8. Zasada prejudykatu	279
2.9. Zasada prawa do obrony	282

2.10. Zasada równości stron	285
2.11. Zasada rzetelnego procesu	286
2.12. Zasada skargowości	289
2.13. Zasada swobodnej oceny dowodów	292
2.14. Zasada trafnej reakcji karnej	294
Rozdział 14. Strony postępowania	295
1. Uwagi ogólne	295
2. Katalog podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania przeciwko podmiotowi zbiorowemu (oskarżyciel)	298
2.1. Prokurator	298
2.2. Pokrzywdzony	301
2.2.1. Uwagi ogólne	301
2.2.2. Pokrzywdzony w postępowaniu inicjowanym przez niego samego	304
2.2.3. Dołączenie pokrzywdzonego do postępowania inicjowanego przez prokuratora	304
2.2.4. Pokrzywdzony przestępstwem przeciwko środowisku	308
2.2.5. Przymus adwokacko-radcowski	309
2.3. Prezes UOKiK	311
2.4. Zbieg wniosków	311
3. Podmiot zbiorowy	314
3.1. Uwagi wstępne	314
3.2. Gwarancje procesowe podmiotu zbiorowego	315
4. Uprawnienia stron w postępowaniu	317
4.1. Prawo do udziału w rozprawie	317
4.2. Prawo do składania wniosków dowodowych	318
4.3. Prawo do składania oświadczeń woli i wiedzy	319
4.4. Prawo pokrzywdzonego do ustanowienia pełnomocnika	319
4.5. Obrona formalna	320
4.6. Obrona materialna	321
Rozdział 15. Przedstawiciel i reprezentacja podmiotu zbiorowego	325
1. Uwagi ogólne	325
2. Kto może być przedstawicielem podmiotu zbiorowego?	325
2.1. Uwagi wstępne	325
2.2. Reprezentacja spółek osobowych	326
2.3. Reprezentacja spółek kapitałowych	328
2.4. Reprezentacja fundacji i stowarzyszeń	329
2.5. Reprezentacja przedsiębiorcy niebędącego osobą fizyczną	329

2.6. Reprezentacja zagranicznej jednostki organizacyjnej ...	331
3. Problematyka reprezentacji wieloosobowej podmiotu zbiorowego	331
4. Wyłączenie możliwości reprezentowania podmiotu zbiorowego przez indywidualnego sprawcę przestępstwa ...	334
5. obrońca podmiotu zbiorowego	337
5.1. Przymus adwokacko-radcowski	337
5.2. Liczba obrońców	338
5.3. Obrona fakultatywna	339
5.4. obrońca z urzędu	341
5.5. Reprezentacja podmiotu zbiorowego i indywidualnego sprawcy przestępstwa przez tego samego obrońcę	342
6. Przedstawiciel podmiotu zbiorowego w postępowaniu karnym/karnoskarbowym dotyczącym odpowiedzialności reprezentanta	343
7. Uprawnienia przedstawiciela podmiotu zbiorowego w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności reprezentanta	346
Rozdział 16. Środki zapobiegawcze	349
1. Informacje ogólne	349
2. Tło historyczne	350
3. Moment stosowania środków zapobiegawczych	351
4. Cel stosowania i katalog środków zapobiegawczych	352
4.1. Uwagi wstępne	352
4.2. Zakaz łączenia się, podziału lub przekształcania	354
4.3. Zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne	355
4.4. Zakaz obciążania bez zgody sądu swojego majątku lub zbywania bez takiej zgody określonych przez sąd składników majątkowych	357
5. Przesłanki stosowania środków zapobiegawczych	358
6. Organ właściwy do stosowania środków zapobiegawczych ...	359
7. Posiedzenie w przedmiocie postanowienia i jego zaskarżalność	361
Rozdział 17. Postępowanie przygotowawcze	363
1. Pojęcie i znaczenie postępowania przygotowawczego w postępowaniu karnym	363
2. Brak postępowania przygotowawczego w sprawach przeciwko podmiotom zbiorowym	365
3. Rola postępowania przygotowawczego w sprawach, w których nie stosuje się art. 4 OdpZbiorU	367
4. Czynności sprawdzające	371

5. Czynności podejmowane przeciwko podmiotowi zbiorowemu w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego przeciwko osobie fizycznej	375
Rozdział 18. Wszczęcie postępowania sądowego	381
1. Podmioty uprawnione	381
2. Zbieg wniosków	382
3. Wymogi wniosku	383
4. Załączenie odpisu wyroku skazującego	390
5. Wstępna kontrola wniosku	391
6. Kwestie rozstrzygane na posiedzeniu	393
7. Zwrot wniosku	395
8. Doręczenie odpisu wniosku	396
9. Odpowiedź na wniosek	397
Rozdział 19. Postępowanie sądowe	399
1. Postępowanie sądowe o pociągnięcie do odpowiedzialności podmiotu zbiorowego jako szczególny rodzaj postępowania karnego	399
2. Kognicja sądów	400
2.1. Sądy rejonowe	400
2.2. Sądy okręgowe	403
3. Zainicjowanie postępowania sądowego	404
4. Prawo do obrony podmiotu zbiorowego oraz przebieg postępowania sądowego	405
4.1. Uwagi wstępne	405
4.2. Reprezentanci podmiotów zbiorowych w postępowaniu ...	406
4.3. Prawo do obrony podmiotu zbiorowego w ujęciu materialnym oraz formalnym	407
4.4. Przebieg postępowania sądowego	408
4.5. Postępowanie dowodowe	412
5. Orzekanie	415
5.1. Podstawy orzekania	415
5.2. Rodzaje wydawanych orzeczeń	416
6. Koszty postępowania	418
Rozdział 20. Postępowanie odwoławcze i kasacyjne	423
1. Apelacja	423
1.1. Uwagi wstępne	423
1.2. Podmioty uprawnione do wniesienia apelacji	424
1.3. Warunki formalne apelacji	425
1.4. Zakres stawianych zarzutów	426
1.5. Postępowanie przed sądem odwoławczym	428
1.6. Granice orzekania przez sąd odwoławczy oraz rodzaje orzeczeń	432

1.7. Koszty postępowania odwoławczego	433
2. Zażalenie na koszty postępowania	434
3. Skarga na wyrok sądu odwoławczego	434
4. Kasacja	437
4.1. Uwagi ogólne	437
4.2. Podmioty uprawnione do złożenia kasacji	438
4.3. Warunki formalne kasacji	439
4.4. Zakres możliwych zarzutów	440
4.5. Postępowanie przed Sądem Najwyższym	440
4.6. Podstawy orzekania i rodzaje orzeczeń Sądu Najwyższego	441
4.7. Koszty postępowania kasacyjnego	442
5. Kasacja nadzwyczajna	443
6. Skarga nadzwyczajna	444
7. Wznowienie postępowania	446
Rozdział 21. Postępowanie wykonawcze	449
1. Informacje ogólne	449
2. Podmioty postępowania wykonawczego	450
2.1. Uwagi ogólne	450
2.2. Podmiot zbiorowy	451
2.3. Sąd	452
2.4. Sądowy organ egzekucyjny	452
2.5. Organy pozasądowe – administracyjny organ egzekucyjny	452
3. Wykonanie kary pieniężnej wobec podmiotu zbiorowego	453
3.1. Kara pieniężna – informacje ogólne	453
3.2. Egzekucja z ruchomości	454
3.3. Egzekucja z rachunków bankowych	455
3.4. Egzekucja z przychodu	455
3.5. Egzekucja z nieruchomości	455
3.6. Ograniczenia i wyłączenia spod egzekucji	456
3.7. Środki prawne przysługujące podmiotowi zbiorowemu w toku postępowania egzekucyjnego	459
3.7.1. Skarga na czynności komornika	459
3.7.2. Powództwo przeciwegzekucyjne	460
3.7.3. Umorzenie i zawieszenie postępowania egzekucyjnego na podstawie przepisów KKW	461
3.8. Umorzenie i zawieszenie postępowania egzekucyjnego na podstawie przepisów KPC	463
3.8.1. Zawieszenie postępowania	463
3.8.2. Umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie przepisów KPC	463

3.9. Niemożność stosowania przepisów o zastępczym wykonaniu kary pozbawienia wolności	464
3.10. Ewentualna odpowiedzialność karna za brak wykonania obowiązku zapłaty kary	465
3.11. Rozłożenie kary pieniężnej na raty	466
4. Wykonanie przypadku wobec podmiotu zbiorowego	467
4.1. Uwagi ogólne	467
4.2. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego	468
4.3. Czynności egzekucyjne	470
4.3.1. Uwagi ogólne	470
4.3.2. Środki egzekucyjne należności pieniężnych	471
4.3.3. Środki egzekucyjne należności niepieniężnych ...	472
4.4. Środki prawne i środki nadzoru w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	473
4.4.1. Uwagi ogólne	473
4.4.2. Zarzuty	474
4.4.3. Skarga na czynność	474
4.4.4. Zażalenie	475
4.4.5. Powództwo do sądu powszechnego	475
4.4.6. Kontrola postępowania egzekucyjnego przez sądy administracyjne	476
4.5. Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego ...	476
5. Wykonanie zakazu wobec podmiotu zbiorowego	477
6. Wykonanie podania wyroku do publicznej wiadomości wobec podmiotu zbiorowego	478
7. Ewentualna odpowiedzialność karna za brak wykonania przypadku oraz zakazu	478
Rozdział 22. Postępowanie konsensualne	479
1. Uzasadnienie wprowadzenia trybu konsensualnego	479
2. Podstawowe założenia trybu konsensualnego	480
3. Wniosek prokuratora	482
4. Rozpoznanie wniosku przez sąd	484
5. Skutki porozumienia dla osoby fizycznej	488
Podsumowanie	491

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl